

ЕЛИН ПЕЛИН
ДЯДО БОЖИЛ И ДЯВОЛЪТ

chitanka.info

Дядо Божил спал на сянка под една върба, близо до една стара запустяла воденица. Вечерта се върнал в къщи, навечерял се и седнал на прага да изпуши една лула тютюн.

Добре, ама като бръкнал в джоба за лулата — няма я. Тук лула, там лула — никъде я няма.

— Е — рекъл си дядо Божил, — трябва под върбата да съм я оставил.

Как ще прекара нощта без лулата си! И тръгнал да я търси. Било вече тъмно. Половин месечина светела на небето, ама пусто облаче сè пред нея стояло и я затуляло.

Както и да е, дядо Божил пристигнал до върбата и тъкмо се навел да търси лулата си, чул някакъв разговор. Клончетата на върбата пращели. Вдигнал очи нагоре той и що да види — по върбата насядали де що си е дяволи и нещо се разговаряли.

Каква била работата? На тая върба се събирали дяволите и младите разказвали на старите кой какво извършил през деня.

Дядо Божил се послушал. Едно дяволче почнало да разказва:

— Днес аз нищо друго не извърших, само откраднах лулата на дядо Божил, като спеше под тая върба. Утре ще се преправя на дете и ще му я занеса на нивата, като оре, и там ще му откарам един вол, да го изяде вълкът...

— Пази се само да ти не вземе капата — рекъл най-старият дявол, — защото хем роб ще му станеш, хем много тайни ще му изкажеш.

— Леле, боже! — извикал дядо Божил и се прекръстил.

А в това време клоните на върбата припращели и дяволите се разбягали кой накъдето видял. Защото от кръста и от божието име тях ги било страх.

Дядо Божил се впуснал тичешком назад, падал, ставал, пристигнал в къщи блед като мъртвец.

— Какво ти е бре, старче? — попитала го бабата.

А той само се прекръстил и рекъл:

— Каквото има да стане, ще стане!

Рано на другия ден дядо Божил впрегнал воловете си и отишъл на нивата да оре. Изкарал една бразда, две бразди — не върви равно. А той какво — оре, ама очите му сè играят насам-нататък — да види откъде ще му дойде злото.

По едно време из храстите изскочило едно момченце с торбичка на рамо.

— Дядо, намерих една луличка, да не е твоя?

Дядо Божил разбрал, че стои лице с лице със самия дявол, и си рекъл:

— Ще му взема капата, па каквото ще да стане.

Момчето мислило, че старецът не дочува, та викнало по-високо.

— Дядо, намерих една луличка, да не е твоя?

— Я дай да я видя, дядовото — рекъл дядо Божил, — може и моя да е.

Момченцето приближило стареца и му подало лулата. А дядо Божил протегнал ръка, уж да вземе лулата, па дръж — вземал му капата.

И щом му вземал капата, дяволът се показал такъв, какъвто си е, и старецът му видял и рогата, и опашката, и хитрите очи.

— Хванах ли те аз тебе, злия над злите? — засмял се дядо Божил и скрил капата в пазухата си.

Дяволът се примолил, приплакал:

— Дай ми, дядо Божиле, капата!...

— Не, чакай малко. Ще ти дам капата, ама нека ми помогнеш през лятото да пожъна, да повърша. Па и на някои работи да ме научиш, че тогава.

И дядо Божил изпрегнал едина вол да почива, впрегнал дявола на негово място и почнал пак да си оре.

Дяволът станал роб на стареца и му вършел всичката работа. Изорал му нивите, посял ги. Кога дошло лято, покосил ливадите, пожънал нивите, овършал житото.

Той много хитрости правил да си вземе шапката, но старецът се в пазухата си я носил.

Дошло време да се бере гроздето. Дядо Божил отишъл на лозето, завел и дявола да бере. Обрали гроздето, смачкали го на вино и го преточили. Тогава дядо Божил накарал дявола да очисти линовете и да изхвърли джибрите в реката.

— Какво ще ги хвърлиш — рекъл дяволът — и от тях може да стане нещо.

— Какво? — запитал старецът.

— Дай ми шапката, ще ти кажа.

— Не, ще ми кажеш, че после...

И дяволът научил тогава дядо Божила как да превари джибрите, та да извари от тях ракия.

Когато изварили ракията, дядо Божил сръбнал, харесала му и той похвалил дявола.

На дявола му станало приятно от похвалите и рекъл:

— Хе, колко работи аз още зная!...

— Кажи ми ги — казал дядо Божил, — и аз ще ти дам шапката и ще те пусна на свобода.

Тогава дяволът му рекъл:

— Сега ще ти кажа още едно нещо, ама ми покажи шапката да я видя.

— Кажи, ще ти я покажа — съгласил се дядо Божил.

Дяволът казал:

— Ако превариш суроватката (водата, която излиза, когато прецеждаш прясното сирене), ще извадиш от нея извара.

— Ха, и това добро — кимнал с глава дядо Божил.

— Сега покажи ми шапката.

Старецът затворил добре вратата, бръкнал в пазуха и извадил шапката. Дяволът скочил, дръпнал шапката, турнал я на главата си, уловил се за дима над огнището и изскочил през комина.

Като излязъл на покрива, извикал през комина:

— Хе, дядо, ако беше ме още държал, щях да ти кажа и от изварата какво може още да стане, ама нали те излъгах, та си взех шапката...

— Дядо ти Божил пак ще те хване — извикал сърдито старецът...

— Хе, дядо, дявол се веднъж лови: изпуснеш ли го... това си е — отговорил рогатият и изчезнал.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.